

دیدگاه یک استاد دانشگاه درباره تعطیلی جمعه و شنبه

شناسه خبر: ۱۴۱۵۸۹ شنبه ۸ اردیبهشت ۱۴۰۳ - ۱۰:۳۷

تبدیل تعطیلی هفتگی ایرانیان مسلمان به جمعه و شنبه حرکتی برخلاف سنت فرهنگی، تاریخی و تمدنی ماست که یک نماد اسلامی، یعنی آدینه را به حاشیه می‌راند و تمدن ایرانی - اسلامی را ناخواسته به زیر بلیت و نمادهای دیگران می‌کشانند.

به گزارش خبرنگار فرهنگی موج خبر، محمدرضا ترکی استاد دانشگاه و عضو فرهنگستان زبان و ادبیات فارسی در یادداشتی درباره اختلاف نظرها درباره تعطیلی پنجشنبه یا شنبه نوشت: «تعطیلات هفتگی در دنیا و در میان مذاهب مختلف موضوعی هویتی و نمادی تمدنی است. چنان‌که می‌دانیم، در جوامع یهودی «شنبه» روز تعطیل است و یهودیان اگر بخواهند روزی را، به‌جز شنبه، تعطیل کنند، روز قبل از شنبه، یعنی «جمعه» را تعطیل می‌کنند. شنبه براساس اساطیر یهودی روزی است که خداوند از آفرینش فارغ شد و به استراحت پرداخت.

مسیحیان نیز که میراثدار آیین مهر هستند، و روز «یکشنبه» را که روز خورشید است روز مقدس خود می‌شمارند، اگر بخواهند روز دیگری را تعطیل کنند، روز قبل از آن یعنی شنبه را بر تعطیلات هفتگی می‌افزایند.

هیچ کدام از پیروان این مذاهب هرگز روز بعد از روز آیینی خود را به عنوان روز تعطیل برنگزیده‌اند، چون این اقدام روز مقدس آنان را به حاشیه می‌برد و از میزان اهمیت نمادهای فرهنگی و تمدنی آنان می‌کاهد، لذا هرگز دیده نشده که یهودیان روزهای «شنبه و یکشنبه» و مسیحیان روزهای «یکشنبه و دوشنبه» را به عنوان تعطیلات هفتگی بپذیرند.

روز تعطیل و جشن هفتگی مسلمانان هم، براساس متون و اسناد و سنت مقدس اسلامی روز «جمعه» است. روز جمعه چون روز اجتماع و جشن مسلمانان بوده، آن را در عربی جمعه، به معنی روز اجتماع و در زبان فارسی «آدینه» به معنی روز جشن و سرور نامیده‌اند.

مردم ایران معمولاً روز پنجشنبه را به برگزاری آیین‌های خاصی چون زیارت اهل قبور و رفت‌وآمدهای خانوادگی و امثال آن می‌پردازند.

بنابراینچه گذشت تبدیل تعطیلی هفتگی ایرانیان مسلمان به جمعه و شنبه حرکتی برخلاف سنت فرهنگی، تاریخی و تمدنی ماست که یک نماد اسلامی، یعنی آدینه را به حاشیه می‌راند و تمدن ایرانی - اسلامی را ناخواسته به زیر بلیت و نمادهای دیگران می‌کشانند.

اخیراً شاهد جوسازی‌های رسانه‌ای شدیدی برای حذف تعطیلی شنبه به جای پنجشنبه هستیم. بهانه طرفداران شنبه به جای پنجشنبه پاره‌ای منافع اقتصادی و همگامی با تعطیلات جهانی و در واقع تن دادن به هنجارهای جهانی سازی است. این زمزمه نغمه‌ای است بدآهنگ و ناموافق با سنت تاریخی مسلمانان و قانون اساسی جمهوری اسلامی ایران و حرکتی است نسنجیده و خام، زیرا هماهنگی با تجارت و تعطیلات جهانی که تنها به بخشی از شرکت‌ها و بازرگانان ایرانی ربط دارد، هرگز اقتضا نمی‌کند تعطیلات ملی بیش از هشتاد و چند میلیون ایرانی که براساس سنت‌های کهن و اصیل شکل گرفته، دستخوش تغییری مخرب واقع شود. برای رفع این مشکل کافی است بخش‌های مرتبط با تجارت خارجی را، در حد لازم و ضروری، در وزارتخانه‌ها و بخش‌های اقتصادی در روزهای پنجشنبه فعال نگه‌داریم.

این استدلال که برخی، یا بیشتر کشورهای عربی چنین تغییری را در تعطیلات هفتگی کشورشان اعمال کرده‌اند هم استدلال کاملی نیست، زیرا این کشورها الگوی ما نیستند و اگر بنا باشد ما در همه‌جا پا جای پای آن‌ها بگذاریم، باید تقویممان را هم، مثل آن‌ها، به میلادی تبدیل کنیم و...!

و سرانجام، موضوع تعطیلات هفتگی امری صرفاً اقتصادی نیست که چند انجمن اقتصادی بتوانند درباره آن ابراز نظر کنند و بخواهند بر اساس جوسازی و تبلیغات رسانه‌ای سرنوشت آن را رقم بزنند. اساساً موضوعات فرهنگی در حوزه درک و تخصص این انجمن‌ها و محافل نیست. چنین تغییراتی دارای ابعاد و دامنه‌های تاریخی و تمدنی و فرهنگی ریشه‌دار است.

انتهای پیام/

انتهای پیام/